

Popüler Bilim İçeriği Hazırlama Kriterleri

Hedef Kitle:

Bilim Genç'in hedef kitlesi temel olarak 13 yaş ve üzeri gençlerdir. Bunun yanı sıra Bilim Genç'in içerikleri, bilimsel konuları anlaşılır bir dille öğrenmek isteyen her yaşta insana hitap edebilir.

Başlık:

Dijital bir popüler bilim yayını olan Bilim Genç için içerik hazırlarken iki formatta başlık önerilmelidir.

Birinci başlık içeriğin kapsamı hakkında bilgi vermeli, ayrıca Google arama sorgularına hitap eden ve arama hacmi yüksek olan bir başlık olmalıdır.

İkinci başlık sosyal medyaya özgü olarak düşünülmesi ve insanları içeriği okumaya/izlemeye/dinlemeye teşvik edecek, merak uyandırıcı bir başlık olmalıdır.

Konu Seçimi:

İçerikleri hazırlarken okuyacak/izleyecek/dinleyecek kişilerin temel olarak ergenler ve genç yetişkinler olduğunu dikkate alarak, Bilim Genç'in hedef kitlesinin ilgi alanlarına yönelik konuları seçmeye dikkat ediyoruz.

Konunun teorik ya da soyut düzeyde kalmaması ve içeriğin mümkün olduğunca gençlerin hayatlarıyla doğrudan bağlantı kurabilecekleri biçimde hazırlanması son derece önemli. Bazen içeriğin konusu gençler olsa da gençleri muhatap alacak şekilde hazırlanmamış olabiliyor.

Kurgu:

İnternetin ve dijital iletişim araçlarının yaygınlaştığı günümüzde bir gencin diğer tüm eğlenceli işler yerine bir popüler bilim içeriğine zaman ayırmayı tercih etmesi için ilk anda ilgisini çekmek ve bu ilgiyi içerik boyunca sürdürmek gerekiyor. Bu nedenle popüler bilim içeriklerinin, okuyucusunun/izleyicisinin/dinleyicisinin, "Bu içeriğe neden zaman ayırmalıyım?" sorusuna cevap verecek şekilde hazırlanması son derece önemli.

Bilim Genç'in hedef kitlesi olan yaş grubundaki gençlerin bir popüler bilim içeriğini okumalarını/izlemelerini/dinlemelerini sağlamak ve sürdürmek için ilgilerini çekmeyi başarmak ve içerik boyunca dikkatlerinin dağılmasını engellemek gerekiyor. Bu nedenle içeriklerin, Bilim Genç'in hedef kitlesinin bilişsel ve psikolojik özelliklerine uygun olacak şekilde kurgulanmasına dikkat etmeye çalışıyoruz. Bu amaçla ilgi çekici bir başlık seçilmesi; gençleri içeriğin içine çekebilecek bir girişle örneğin kısa bir öyküyle ya da bir soru ile başlanması; içeriğin salt istatistiksel bilgiler, teknik detaylar, bilimsel kavramların açıklamasından oluşmaması; sürükleyici bir kurgusu olması yani içerik boyunca bölümler arasında sebep-sonuç ilişkilerinin doğru bir şekilde kurgulanması, görsel anlatım dilinden yararlanılması yani ya içerikte açıklanan olguların ve kavramların görsel öğelerle desteklenmesi gerekiyor.

Popüler bilim içeriklerinin anlatım tarzı ve içerdiği multimedya öğelerle akademik yayınlardan ve ansiklopedik bilgilerden farklı olması son derece önemli.

Anlatım Dili:

İçeriklerde "yapılmaktadır" gibi akademik ifadeler yerine "yapılıyor" gibi günlük dile yakın bir üslup kullanıyoruz. İçerikler gençlere hitap ettiği için onları da dâhil edebilmek adına öncelikle "biz" dilini kullanmayı tercih ediyoruz.

Bilimsel Terimlerin Kullanımı:

Öncelikle okurun anlatılacak konunun uzmanı olmadığı unutulmamalı. Çok fazla teknik terim okurun ilgisini kaybetmesine neden olabilir. Bu nedenle popüler bilim içeriğinde yer verilmesi gereken anahtar bilimsel terimleri belirleyip açıklıyoruz. Aynı kavram için farklı terimler kullanmıyoruz. Teknik terimlerin daha basit ve genel hâllerini tercih ediyoruz.

İçeriklerde kullanılması gereken bilimsel terimleri hedef kitlemiz olan yaş grubunun bilgi birikimini dikkate alarak açıklıyoruz. Bu süreçte basit, yalın ve anlaşılır bir dil kullanıyoruz.

Verilen bilgileri görsel olarak açıklamak ve somutlaştırmak için video, animasyon, gif, infografik, çizim gibi multimedya içeriklerden yararlanıyoruz.

Bir cümlede birden fazla bilgi vermemeye dikkat ediyoruz.

Bilimsel Güvenirlilik:

İnternet, popüler bilim yazarlarının günümüzde sıklıkla başvurduğu bir kaynak hâline geldi. Bununla beraber internette yanlış ve eksik bilgiye ulaşma riskinin de bulunduğu unutulmamalı. Bilimsel makalelerin yanı sıra üniversitelerin, kamu kurumlarının ve bilim dergilerinin web siteleri internetteki güvenilir bilgi kaynakları arasında sayılabilir.

İçeriğin hazırlanması sürecinde yararlandığınız bilimsel kaynakları yazı/storyboard metninizin sonunda liste hâlinde, Bilim Genç kaynak gösterme formatına uygun biçimde vermelisiniz. Spesifik bilgilerin ve verilerin alındığı kaynakları ise yazı metni içinde ilgili kısımda hyperlink olarak ekleyebilirsiniz.

Bir konu hakkında bilimsel verilere dayanmayan kişisel görüş, buluş, bir konu hakkında blog sayfası yazısı tarzında eleştiri ve kişisel düşüncelere ya da herkesçe kabul görmeyen veya bilimsel bir dergide sonuçları yayımlanmayan bir çalışmanın/buluşun açıklanması, tartışılması gibi konulara Bilim Genç'te yer vermiyoruz.

İçerik Uzunluğu:

Popüler bilim yazısı (~700±200 kelime)

Popüler bilim haberi (~250±50 kelime)

Soru-cevap (~250±50 kelime)

Bilim videosu (~5±3 dk)

Podcast (~10±5 dk)